

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2023

KHALL 15.08.2023 § 172
180/02.05.01.00/2023

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Harkinnanvaraisen avustuksen kriteereissä huomioidaan myös koronakriisin vaikutukset.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemukseen merkittävä se, milloin valtuusto käsittelee ne ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Avustuksen myöntämisen ehtona on myös, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 10 000 000 euroa. Hakemukset tulee toimittaa syyskuun aikana Valtionvarainministeriöön. Ohjeistukset hakemuksesta ja sen liitteistä sekä hakemuksen palauttamisesta julkaistaan Valtiovarainministeriön mukaan elokuun puolivälissä.

Haapajärven kaupungin tilinpäätöksessä vuodelta 2022 on kumulatiivista alijäämää kaikkiaan yli kuusi miljoonaa euroa. Tämä johtui suurelta osin käytöstä poistuvien rakennusten tasearvojen alaskirjauksista, joista oli arviointityön yhteydessä sovittu, sekä sijoitussalkun arvon alaskirjauksesta suoden 2022 tilinpäätöksessä.

Kuluvan vuoden talousarviossa on tilikauden tulos positiivinen n. 350 000 euroa ja ylijäämä n. 443 000 euroa.

Voimassa olevan investointiohjelman mukaan investointikustannukset ovat vuosina 2023–2026 yhteensä n. 24,3 miljoonaa euroa eli kaikkina vuosina yli 6 miljoonaa euroa. Suuret investointikustannukset johtuvat huonokuntoisten ja sisäilmaongelmaisten rakennusten tilalle rakennettavista uusista tiloista.

Arviointimenettelyn mukaisilla toimenpiteillä on suuri vaikutus talouden kehittymiseen, joten ne on toteutettava suunnitellusti. Kuluva vuosi on toinen vuosi, jolloin arviointimenettelyn toimenpiteitä toteutetaan.

Hakemus liitteenä.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. hakea harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta kolme miljoonaa euroa vuonna 2023
2. valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan tekemään hakemukseen mahdolliset tarvittavat tarkennukset hakuohjeiden mukaan.

Päätös

Hyväksyttiin.